Powtórka działów z polskiego – klasy 4–6

klasy 4–6

Cel: powtórzyć najważniejsze działy roku: części mowy odmienne i nieodmienne, przypadki, części zdania, pisownia „nie”, środki stylistyczne.

Dlaczego to działa

Każdy dział zaczyna się od krótkiego przypomnienia, a potem są zadania na trzech poziomach (★, ★★, ★★★). Uczeń najpierw próbuje sobie przypomnieć i rozwiązać zadanie sam, dopiero potem sprawdza z kluczem – takie przypominanie z pamięci utrwala wiedzę lepiej niż ponowne czytanie notatek. Działy z kolumny „jeszcze nie” w karcie samooceny warto rozwiązać ponownie po kilku dniach (powtórki rozłożone w czasie).

Jak prowadzić

1. Daj uczniowi najpierw zadania ★ ze wszystkich działów, potem ★★, na koniec ★★★ – kolejne poziomy można rozłożyć na kilka dni.
2. Przed sprawdzeniem z kluczem uczeń zaznacza przy każdym zadaniu, czy jest pewny odpowiedzi.
3. Po sprawdzeniu uczeń wypełnia kartę samooceny i zapisuje datę powrotu do trudnych działów.
4. Klucz jest na ostatniej stronie – nie drukuj go dla uczniów.

Różnicowanie

- Uczniowie, którym idzie trudniej: tylko zadania ★ i ★★, z przypomnieniem przed oczami.
- Uczniowie biegli: od razu zadania ★★★, potem tłumaczenie rozwiązania koledze.

Źródła: Roediger i Karpicke (2006), „Test-Enhanced Learning”, Psychological Science 17(3); Cepeda i in. (2006), metaanaliza powtórek rozłożonych w czasie, Psychological Bulletin 132(3); Rohrer i Taylor (2007), „The shuffling of mathematics problems improves learning”, Instructional Science 35. Opis metod: glowkowniadruk.pl/dla-nauczyciela/metody-potwierdzone-naukowo

JĘZYK POLSKI · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Powtórka działów z polskiego – klasy 4–6

klasy 4–6

Imię i nazwisko: Klasa: Data:

1. Części mowy odmienne i nieodmienne

Przypomnij sobie
Odmienne: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek.
Nieodmienne: przysłówek, przyimek, spójnik, wykrzyknik, partykuła.

★ **1.** Jaką częścią mowy jest wyraz „szybko”?

★ **2.** Wypisz przyimek ze zdania: Kot śpi pod stołem.

★★ **3.** Podaj osobę, liczbę i czas czasownika „pisaliśmy”.

★★★ **4.** Ułóż zdanie, w którym będą: liczebnik, przysłówek i spójnik. Podkreśl je.

2. Przypadki

Przypomnij sobie
Mianownik (kto? co?), dopełniacz (kogo? czego?), celownik (komu? czemu?), biernik (kogo? co?), narzędnik (z kim? z czym?), miejscownik (o kim? o czym?), wołacz (o!).

★ **5.** W jakim przypadku jest wyraz „kotem” w zdaniu: Bawię się z kotem.

Powtórka działów z polskiego – klasy 4–6 (ciąg dalszy)

klasy 4–6

★ **6.** Odmień wyraz „szkoła” w dopełniaczu liczby pojedynczej.

_____

★★ **7.** Podaj wołacz wyrazu „Marek”.

_____

★★★ **8.** Ułóż zdanie z wyrazem „rower” w miejscowniku.

_____

3. Części zdania

Przypomnij sobie
Podmiot (kto? co?) i orzeczenie (co robi?) to części główne. Przydawka (jaki? czyj?), dopełnienie (kogo? czego? itd.), okolicznik (gdzie? kiedy? jak?).

★ **9.** Wskaż podmiot i orzeczenie: Wiatr szumi.

_____

★ **10.** Wypisz okolicznik: Jutro pojedziemy nad morze.

_____

★★ **11.** Jaką częścią zdania jest wyraz „czerwony” w zdaniu: Kupiłem czerwony plecak.

_____

★★★ **12.** Rozwiń zdanie „Dzieci grają.” o przydawkę, dopełnienie i okolicznik.

_____

_____

Powtórka działów z polskiego – klasy 4–6 (ciąg dalszy)

klasy 4–6

4. Pisownia „nie”

Przypomnij sobie

„Nie” z czasownikami piszemy osobno (nie czytam), z rzeczownikami i przymiotnikami w stopniu równym – łącznie (niegrzeczny), z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym – osobno (nie lepszy).

★ **13.** Wpisz „nie” łącznie lub osobno: (nie)wiem, (nie)szczęście.

_____

★ **14.** Wpisz: (nie)duży dom.

_____

★★ **15.** Wpisz: (nie)najlepszy pomysł, (nie)zbyt.

_____

★★★ **16.** Ułóż zdanie z „nie” pisanym osobno przy przymiotniku i wyjaśnij regułę.

_____

_____

5. Środki stylistyczne

Przypomnij sobie

Epitet – określenie (złota jesień). Porównanie – z „jak” (biały jak śnieg). Uosobienie – cechy ludzkie (wiatr płacze). Wyraz dźwiękonaśladowczy (szu, bum).

★ **17.** Nazwij środek: biały jak mleko.

_____

Powtórka działów z polskiego – klasy 4–6 (ciąg dalszy)

klasy 4–6

★ **18.** Nazwij środek: Drzewa szepczą.

_____

★★ **19.** Utwórz epitet i porównanie do wyrazu „morze”.

_____

★★★ **20.** Napisz dwa zdania o burzy z uosobieniem i wyrazem dźwiękonaśladowczym.

_____

_____

JĘZYK POLSKI · POWTÓRKA DZIAŁÓW

Karta samooceny

klasy 4–6

Po rozwiązaniu zadań zaznacz, jak ci poszło w każdym dziale. Wróć do działów z kolumny „jeszcze nie” za 2–3 dni, a potem za tydzień – rozwiąż je jeszcze raz bez zaglądania do klucza.

Dział	umiem ★★★	prawie ★★	jeszcze nie ★	wracam (data)
1. Części mowy odmienne i nieodmienne				
2. Przypadki				
3. Części zdania				
4. Pisownia „nie”				
5. Środki stylistyczne				

Moje najczęstsze błędy

DLA NAUCZYCIELA I RODZICA · KLUCZ

Powtórka działów z polskiego – klasy 4–6

klasy 4–6

★ – poziom podstawowy, ★★ – średni, ★★★ – wymagający. „np.” oznacza, że poprawnych odpowiedzi jest więcej.

1. Części mowy odmienne i nieodmienne: 1. przysłówek **2.** pod **3.** 1. osoba, liczba mnoga, czas przeszły **4.** np. Trzej chłopcy biegli szybko i wesoło.

2. Przypadki: 5. narzędnik **6.** szkoły **7.** Marku! **8.** np. Myślę o nowym rowerze.

3. Części zdania: 9. podmiot: wiatr; orzeczenie: szumi **10.** jutro (kiedy?), nad morze (dokąd?) **11.** przydawka **12.** np. Wesołe dzieci grają w piłkę na boisku.

4. Pisownia „nie”: 13. nie wiem; nieszczęście **14.** nieduży **15.** nie najlepszy; niezbyt **16.** np. To nie wysoki, lecz niski dom – przeciwstawienie (nie..., lecz...) wymaga pisowni osobnej.

5. Środki stylistyczne: 17. porównanie **18.** uosobienie **19.** np. błękitne morze; morze gładkie jak lustro **20.** np. Niebo gniewnie zmarszczyło brwi. Bum! – huknął grzmot.